

Sygn. akt III RC 148/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Marek Szcześniak

Protokolant sekr.sądowy Karol Kotoński

Po rozpoznaniu w dniu 14 września 2018 r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko A. K.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. ustala, że z dniem (...) wygasł obowiązek alimentacyjny D. K. wobec A. K. (1), ostatnio ustalony w kwocie (...) zł ((...)) złotych) miesięcznie na mocy ugody z dnia (...) w sprawie (...) (...) - (...) Sądu Rejonowego w Toruniu,

II. zasądza od A. K. (1) na rzecz D. K. kwotę (...) zł ((...)) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III RC 148/18

UZASADNIENIE

D. K. w dniu (...). wniósł pozew przeciwko A. K. domagając się ustalenia wygaśnięcia z dniem (...) r. obowiązku alimentacyjnego ustalonego na mocy ugody sądowej z dnia (...) roku w sprawie (...) (...) - (...) Sądu Rejonowego w Toruniu. W uzasadnieniu wskazano m.in., że na mocy w/w ugody powód zobowiązał się do płacenia dla jego dorosłej córki A. K. (1) alimenty po (...) zł miesięcznie. Pozwana nie zdała matury z dwóch przedmiotów: matematyki oraz języka niemieckiego i zaniechała edukacji. Powód złożył ponadto wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k.2-10).

Pozwana A. K. (1) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano m.in., że pozwana nie może utrzymać się samodzielnie. Pozwana uzyskuje bowiem niewielkie dochody, nie ma stałej pracy, podejmuje działania w celu podwyższenia swoich kwalifikacji - kontynuuje naukę w (...) (...) w T. na kierunku technik administracji. Przewidywalny termin ukończenia nauki to (...). Pozwana mieszka razem z matką i żyją poniżej minimum socjalnego. Powód posiada natomiast odpowiednie środki finansowe na zaspokojenie potrzeb życiowych pozwanej (k.29-45).

Sąd ustalił co następuje:

Ugodą sądową przed Sądem Rejonowym w Toruniu z dnia (...) r. w sprawie (...) (...) - (...) D. K. zobowiązał się płacić alimenty na rzecz dorosłej córki A. w kwocie po (...) zł miesięcznie płatne z góry do dnia (...) każdego miesiąca w miejsce ustalonych w kwocie (...) zł miesięcznie alimentów ustalonych na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia (...) r. w sprawie (...) (...).

A. K. (1) urodziła się w dniu (...). i jest dzieckiem D. K.. A. L. Ogólnokształcące ukończyła w dniu (...). i nie została dopuszczona do egzaminu maturalnego.

A. K. (1) mieszkała wówczas z matką A. K. (2), a ojciec D. K. mieszkał i pracował w D.. Małżeństwo rodziców pozwanej zostało rozwiązane przez rozwód w (...). W związku z powyższym A. K. (1) podjęła leczenie w poradni zdrowia psychicznego, odbywając w dniu (...) r. wizytę u lekarza psychiatry. A. K. (1) w latach (...) nie podejmowała egzaminu maturalnego albowiem zapisała się do Szkoły Policealnej (...) sp. z o.o. na kurs masażu. Kursu masażu nie ukończyła - została nieklasyfikowana na semestr (...). W okresie od dnia (...) r. do dnia (...) r. odbyła staż z Powiatowego Urzędu Pracy na stanowisku sprzedawca. Podejmowała pracę: od miesiąca (...) r. pracowała w sklepie (...) w charakterze sprzedawcy w wymiarze (...) etatu przez ok. (...) miesięcy, od miesiąca (...) r. pracowała w cukierni (...) na stanowisku sprzedawcy, zarabiając ok (...) zł miesięcznie. W roku (...) uzyskiwała łącznie dochód w kwocie (...) zł.

(dowód: z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy o sygn. (...) (...) - (...) Sądu Rejonowego w Toruniu k. 2-10, 31-46, 51-76, 78; k. 48v)

W (...) r. uczęszczała na kurs przygotowujący do matury, planowała zdać egzamin maturalny w (...). W (...). A. K. (1) pierwszy raz podeszła do egzaminu maturalnego, którego nie zdała z dwóch przedmiotów: (...) i (...). Od (...) (...) r. podjęła pracę w (...) SA w charakterze rejestratorki pacjentów. Z tego tytułu w (...) (...) r. otrzymała wynagrodzenie w kwocie (...) zł netto, w (...) r. w kwocie (...) zł netto, w (...) r. w kwocie (...) zł netto.

W dniu (...) A. K. (1) zapisała się do Policealnej Szkoły (...) Ź., uzyskując status słuchacza w dniu (...) r. Zajęcia w Szkole Policealnej odbywają się w weekendy co (...) tygodnie. Planowany termin ukończenia szkoły to (...) r.

Obecnie A. K. (1) pracuje w (...) (...). Prace wykonuje na podstawie umowy (...).

Do wypłaty otrzymała: w (...). ok. (...) zł netto za (...). Za (...) dostała ok. (...) zł netto, za (...) dostała ok. (...) zł netto, a za część (...) ok. (...) zł netto bo pracowała część miesiąca.

Jest panną, nie ma dzieci. Mieszka z mamą w T. przy ul. (...), ponosi połowę opłat mieszkaniowych wynoszących łącznie ok. (...) zł miesięcznie. Nie jest właścicielką nieruchomości, nie posiada samochodu ani oszczędności. Leczy się psychiatrycznie oraz dermatologicznie na (...).

(okoliczności bezsporne: k. 12,30-37,43-46,50-52,66-72, 97-99,106)

(dowód: - historia choroby k. 91-93,119-121,

- informacja z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w G. k. 9

- zaświadczenie o nauce k.39,96

- umowa (...) k. 40-42,

- rachunki i paragony k.56-65

- zeznania A. K. (1) k. 106v. - 107)

Obecnie powód D. K. ma (...) lat, mieszka i pracuje w D. jako pracownik fizyczny. Jest żonaty z B. K., która mieszka w T.. Żona powoda nie pracuje, jest rencistką. Powód uzyskuje dochody w kwocie od (...) do (...) koron (...) miesięcznie netto w zależności od wymiaru czasu pracy. Na mieszkanie w D. wydaje: (...) koron (...) miesięcznie tytułem czynszu najmu, (...) koron (...) na prąd raz na dwa miesiące, (...) koron (...) za media co (...) miesięcy, (...) koron (...) za internet miesięcznie. Kurs korony (...) do złotówki wynosi ok (...) zł za 1 koronę. Powód jest właścicielem mieszkania w T. przy ul. (...) nabytego w spadku, o wartości około (...) zł. Nie ma samochodu ani oszczędności. Od (...) r. powód faktycznie

nie płacił alimentów na rzecz A. K. (1). W (...) r. stan zdrowia powoda pogorszył się, ma problemy z krążeniem, przyjmuje leki.

(okoliczności bezsporne: k. 46,85)

(dowód: zeznania D. K. k. 85v.-87

- zaświadczenie o dochodach k. 84,111-112

- faktury k.80-82,113-117)

Sąd zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne, nie zawierały sprzeczności i znalazły potwierdzenie, w odpowiedni zakresie, w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych zebranych w sprawie.

Domniemanie autentyczności dokumentów wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również domniemanie zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Wniosek dowodowy pozwanej o zobowiązanie powoda do złożenia deklaracji podatkowej co do spadku po ojcu D. K., który zmarł w (...) (...). (k.107) oddalano na mocy art. 217 § 3 kpc (k. 107 verte) jako nie dotyczący okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie z art. 128, art. 129, art. 133 § 1 oraz art. 135 § 1 i 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Na podstawie art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym także ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wygaś.

Stosownie do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w wyroku z dnia 14 listopada 1997 r. sygn. akt III CKN 217/97 (zawarty w bazie orzeczeń Systemu Informacji Prawnej LEX pod numerem 33667), obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 k.r. i o.). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowywania, a co najmniej znacznego utrudniania dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawianie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 listopada 1997 r. sygn. akt III CKN 257/97 (OSNC Nr 1998/4/70) wyjaśnił, że: przy orzekaniu o obowiązku alimentacyjnym rodziców wobec dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy także pod uwagę, czy wykazują one chęć dalszej nauki oraz czy ich osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie przez nie nauki.

Ponadto w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1976 r. sygn. akt III CRN 280/76 (OSP z 1977 r. Nr 11, poz. 196) wskazano m. in. że prawo do dalszego pobierania alimentów przysługuje dziecku pełnoletniemu które już posiada określone kwalifikacje zawodowe, a które podjęło studia, o ile wiek dziecka nie przekracza znacznie normalnego wieku osób rozpoczynających studia wyższe.

Natomiast w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 1980r. wskazano, iż „rodzice nie są zobowiązani dostarczać środków utrzymania dziecku, które, będąc już przygotowane należycie do wykonywania przez nie odpowiedniego dla niego zawodu, podejmuje dla podniesienia swych kwalifikacji dalsze kształcenie się, ale w studiach się zaniedbuje, nie robi należytych postępów, nie otrzymuje obowiązujących zaliczeń, nie zdaje w terminie przepisanych egzaminów, a zwłaszcza jeżeli z własnej winy powtarza lata studiów i wskutek tego nie kończy studiów w przewidzianym programem okresie” (III CRN 144/80, OSNC Nr 1 z 1981r., poz. 20).

Analiza ww. orzeczeń Sądu Najwyższego prowadzi do wniosku, że dopuszczalne jest 3-letnie opóźnienie edukacyjne pełnoletniego uczącego się dziecka – tzn., że pomimo zmiany szkół, kierunków nauki bądź powtarzania klas czy lat studiów alimenty nadal należne są pełnoletniemu dziecku jeżeli jego opóźnienie edukacyjne nie przekracza 3 lat.

Analiza materiału procesowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wskazuje, że wygasł obowiązek alimentacyjny powoda D. K. wobec jego dorosłej córki A. K. (1).

A. K. (1) ukończyła liceum ogólnokształcące w roku (...) i nie została dopuszczona do egzaminu maturalnego. W latach (...) nie podchodziła do egzaminu maturalnego, podejmowała natomiast kształcenie policealne. Ukończyła m. in. kurs z Powiatowego Urzędu Pracy na stanowisku sprzedawca i podjęła pracę w zawodzie. Nie ukończyła natomiast kursu w Szkole Policealnej (...) sp. z o.o. z powodu nieklasyfikowania. Dopiero w (...). tj. po upływie (...) latach od ukończenia szkoły średniej podeszła pierwszy raz do matury, której jednak nie zdała. Obecnie, tj. od zakończenia roku szkolnego (...)/(...), opóźnienie edukacyjne pozwanej liczone od (...), wynosi (...) lat i wciąż się zwiększa. W (...) r. pozwana rozpoczęła naukę w (...) (...) w trybie zaocznym, co oznacza, że zajęcia odbywają się w co drugi weekend. W ocenie Sądu pozwana przy takim trybie nauki jest w stanie wykonywać pracę zarobkową i utrzymać się samodzielnie. W ostatnich miesiącach pozwana wykonywała pracę i osiągała dochody w granicach ok. (...) zł netto miesięcznie.

Z tych względów należało uwzględnić powództwo i ustalić, że obowiązek alimentacyjny ojca A. K. (1) – to jest D. K. – wygasł z dniem (...) r.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w punkcie I sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, obciążając nimi stronę pozwaną.